

Nyheter**Pisa-undersøkelse**

Norske elever dårligere i matte, naturfag og lesing

Ferdighetene til norske 15-åringer har falt kraftig i matte, naturfag og lesing siden 2018, viser Pisa-undersøkelse. Nivået har aldri vært lavere.

Marius Helge Larsen, NTB

Den omfattende Pisa-undersøkelsen er gjennomført i 2022 blant 690.000 elever i 81 deltagerland. Forrige undersøkelse var i 2018. Norge er blant landene som går mest tilbake siden sist. Men også i flere av de andre landene har resultatene svekket seg tydelig.

- Det dramatiske fallet i matte- og lesescoren peker mot et negativt sjokk som har påvirket mange land samtidig. Covid-19-pandemien fremstår som en åpenbar faktor som kan ha påvirket resultatene, heter det i den ferske rapporten, som ble lagt frem tirsdag.

Norge har deltatt i Pisas leseundersøkelse siden 2000, matteundersøkelsen siden 2003 og naturfag siden 2006. Aldri før har resultatene vært lavere i noen av kategoriene. Samtidig øker også forskjellene i Norge mellom de

flinkeste og de svakeste elevene i lesing og naturfag.

Under snittet i naturfag. Norge ligger nå på gjennomsnittsnivået blant OECD-landene i lesing og matte, mens vi ligger under snittet i naturfag.

Snittnivået til de norske elevene plasserer oss nå på følgende plass blant de landene og økonomiske sonene som har deltatt i undersøkelsen:

Matte: 32.-plass av 81
Naturfag: 32.-plass av 81
Lesing: 25.-plass av 81

Norge havner bak alle de andre nordiske landene utenom Island i alle tre kategorier.

I matte ligger vi på nivå med Tyskland, Frankrike, Spania, Ungarn, Portugal, Italia, Vietnam, Malta, USA, Slovakia, Kroatia, ifølge rapporten.

I naturfag er vi på nivå med Litauen, Portugal, Kroatia, Italia,

Fakta. Pisa-undersøkelsen

Undersøkelsen har målt ferdighetene til 15-åringer i matte, naturfag og lesing i 81 land og økonomiske soner.

Det norske nivået er lavere enn noen gang før, og Norge havner bak alle de andre nordiske landene utenom Island i alle de tre fagene.

Flere land enn Norge har gått tilbake siden sist undersøkelse, og nedgangen forklares blant annet med koronapandemien.

Tyrkia og Vietnam. 6111 norske 15-åringer fra 267 skoler har deltatt.

Flere på laveste nivå. Rapporten viser at Norges tilbakegang i lesing og naturfag startet allerede i 2015, mens matteresultatene først har falt mellom 2018 og 2022.

31 prosent av elevene i Norge ligger nå på det laveste nivået i matematikk. Andelen er den samme som gjennomsnittet i OECD.

I lesing og naturfag er henholdsvis 27 og 28 prosent av elevene i Norge på laveste nivå, noe som er litt er litt flere enn snittet i OECD.

- Siden 2012 har andelen elever i Norge som scorer under et grunnleggende ferdighetsnivå (nivå 2), økt med 9 prosentpoeng i matematikk, med 11 prosentpoeng i lesing, og med 7 prosentpoeng i vitenskap, heter det i rapporten.

Norge er ett av bare åtte land hvor avstanden mellom de flinkeste og de dårligste elevene har økt siden sist rapport i 2018.

Guttene verst. Undersøkelsen viser også at gutter er overrepresentert blant elevene som scorer lavest. I tillegg har innvandrerelevanter vesentlig svakere resultater enn resten av befolkningen i Norge.

- Jeg er spesielt bekymret for den store økningen i elever som er på det laveste nivået. Vi har høye ambisjoner for elevenes læ-

ring, og dette er en utvikling vi er nødt til å snu, sier kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun (Ap) i en pressemelding.

- Årsakene til nedgangen ligger trolig både i og utenfor skolen. Derfor kan ikke lærerne snu denne utviklingen alene. Nå trenger vi en bred mobilisering rundt skolen og et krafttak for at elevene våre skal lære mer, sier Nordtun.

Frps utdanningspolitisk talsmann, Himanshu Gulati, mener det må stilles mer krav til oppmøte, oppførsel, lekser og eksamen:

- Vi ser dessverre resultatene av en skole hvor det stilles mindre krav, og hvor forstyrrende elementer som mobbing og vold i skolen har fått ta overhånd.

- **Testregime.** - Som samfunn kan vi ikke leve med at våre kommende generasjoner får en dårligere utdanning. Det er de som skal bygge fremtidig verdiskaping og bære velferdsstaten, sier Gulati.

Hege Bae Nyholt i partiet Rødt er leder for utdanningskomiteen på Stortinget. Hun understreker at partiet er mer opptatt av at unge har det greit på skolen, enn at de er bedre i matte enn svenskene.

- Vi må ta et oppgjør med det store testregimet i skolen vår. Det er nok nå. Vi trenger ikke plage 15-åringene våre med standardiserte internasjonale prøver for å måle oss mot andre land.

Mot tørt land

● Frivillige evakuerer folk fra et oversvømt område i storbyen Chennai tirsdag. Syklonen Michaung er på vei inn mot kysten av Sør-India. Hittil har minst åtte mennesker mistet livet i byen, opplyser politiet. Foto: Satish Babu, AFP